

‘WIJ ZIJN EEN LERENDE ORGANISATIE’

VORM

FRANSJE SPRUNKEN,
HOOFD CONCEPTEN
DAAN VAN DER VORM, CEO

Innovatie wordt vaak gelijkgesteld met technische snuffjes. Onzin, vinden Fransje Sprunken en Daan van der Vorm. Bij VORM zit innovatie in alles verweven. Reden waarom deze ontwikkelaar zich in de voorhoede bevindt van bouwend Nederland. ‘Innovatie is een holistisch concept.’

Het gesprek met **Fransje Sprunken** en **Daan van der Vorm** vindt plaats bij PeP, het leerwerkrestaurant van de Horeca Academie in het voormalige ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Dat is niet voor niets, want de herontwikkeling van dit reusachtige complex is een mooi voorbeeld van hoe ze bij VORM tegen innovatie aankijken; als een integraal concept. Daan van der Vorm is een beetje allergisch voor het woord innovatie. De term is aan inflatie onderhevig, vindt hij. ‘Elk nieuwigheidje wordt tegenwoordig innovatief genoemd. Maar echte innovatie is iets anders. Dat is het resultaat van een andere manier van tegen dingen aankijken; holistisch. Innovatie gaat om meer dan productvernieuwing of duurzaamheid. Het omvat ook de aansturing van processen, sociale innovatie en manieren van samenwerken.’

PLACEMAKING

Bij het voormalige ministerie van SoZaWe komen al die lijntjes samen. ‘Dat maakt het zo leuk’, zegt **Fransje Sprunken** enthousiast. VORM is hier samen met MRPD bezig met de grootschalige herontwikkeling van het gebouw en het gebied. ‘Dit was een introvert gebouw, maar nu gebeurt er van alles. We zijn echt bezig met placemaking. Alles loopt hier door elkaar heen: sloop, nieuwbouw en sociale vernieuwing. Door de toegankelijke huren binnen de bestaande situatie fungeert het gebouw als broedplaats voor startups en kleine bedrijfjes. Ook zijn er statushouders gevestigd. Een deel van hen werkt mee aan het opknappen van het gebouw. We kijken ook of het

1

2

‘Door mensen aan de voorkant in een vroeg stadium te betrekken bij een project, kun je aan de achterkant sneller en beter doorpakken’

mogelijk is deze mensen een opleiding te laten volgen. Daarmee geef je mensen perspectief en werk je tevens aan het oplossen van het gebrek aan personeel in de bouw. Zo proberen we steeds alles in samenhang te zien en verbindingen te leggen zodat het geheel sterker wordt.’ Dat is een kwestie van learning by doing. Dit project heeft daarvoor de ideale omvang. ‘Het gaat om 60.000 vierkante meter in de bestaande situatie, en in de uiteindelijke situatie zelfs om 120.000 vierkante meter. Alles wat we slimmer doen, is hier dus echt de moeite waard.’

VOOROPLOPEN

VORM is nooit bang om zijn nek uit te steken. Zo ging de ontwikkelaar voor de Amsterdamse

1 Aan de skyline van Amsterdam direct achter het centraal station verrijst BOLD.
2 BOLD - Dat is wonen, leven en genieten aan het IJ.
3 BOLD - Wonen in de innovatief rijke woontoren voorzien van de nieuwste technische snuffjes en Hightech uitstraling.

3

4

wontoren BOLD in zee met de Delftse startup Physee. Zij hebben PowerWindow ontwikkeld: transparante ramen die licht omzetten in elektriciteit. De techniek staat nog in de kinderschoenen, maar dat weerhield VORM er niet van in deze startup te investeren en 2000 vierkante meter PowerWindow toe te passen in de toren. Mede daardoor is BOLD het meest duurzame woongebouw in Nederland.

Ook qua procesinnovatie loopt VORM voorop. Zo wordt het eigen planningsprogramma binnenkort vertaald in KYP software. KYP is een webbased planning- en communicatietool, die op eenvoudige wijze inzicht geeft in processen. Met deze software kun je altijd en overal zien wie wat wanneer moet doen. 'Het is een soort Tinder voor processen', zegt **Van der Vorm** enthousiast. 'Laagdrempelig en super gebruiksvriendelijk. Dit gaat ons enorm helpen bij de organisatie van ons werk.'

VIRTUAL REALITY

Strategisch innoveren kan ook betekenen dat je soms juist niet voorop loopt, maar ervoor kiest om even de kat uit de boom te kijken. Dat deed VORM bijvoorbeeld bij de ontwikkelingen rondom virtual reality (VR) en augmented reality (AR). 'We hebben afgewacht wat de ervaringen waren in de verwachting dat er snel betere, goedkopere en meer toegankelijke software op de markt kwam. Nu dat het geval is, gaan we ermee aan de slag.' Zo is er een supercomputer aangeschaft, die alle modellen in AR en VR kan oproepen. En er wordt een cave gebouwd, waar ontwikkelaars hun ontwerpen kunnen visualiseren in de ruimte. Naar verwachting zullen deze innovaties de faalkosten in de ontwikkel- en bouwfase drastisch verminderen doordat je meteen kunt 'zien' hoe een idee in de praktijk uitpakt. Ook het uitwisselen van data tussen partijen wordt er een stuk eenvoudiger door.

4 SoZa - Bouwen aan een nieuw stuk Den Haag vlak naast de Laan van NOI. 5 Het voormalige ministerie van SoZaWe Den Haag - een samenwerking tussen VORM en MRPD

5

'Nu moet iets vaak langs tien bureaus. Straks is die informatie gebundeld en is direct helder hoe het zit', stelt **Fransje Sprunken**.

ANDERE VIBE

Overigens zit de belangrijkste innovatie in de menselijke sfeer. Het zijn uiteindelijk de mensen die de verandering vorm moeten geven en die zorgen voor de resultaten. Daarom stuurt VORM in het personeelsbeleid op een bepaald type mensen: innovatief, extravert, bereid tot meedenken en open voor verandering. 'We hebben de laatste 4 jaar meer mensen dan ooit aangenomen', stelt **Daan van der Vorm**. 'We hebben nu een goede mix van mensen met ervaring en innovatieve, jonge mensen. Het is mooi om te zien wat dat met de organisatie doet.' De conceptuele aanpak en de lean-filosofie helpen daarbij. 'Door mensen aan de voorkant in een vroeg stadium te betrekken bij een project, kun je aan de achterkant sneller en beter doorpakken', vult **Fransje Sprunken** aan. 'Doordat iedereen meedenkt over de details zijn onze woningen op onderdelen sterk verbeterd. Mensen hebben ook meer plezier in hun werk, doordat ze zien dat hun ideeën echt worden meegenomen in de praktijk.' VORM zoekt ook bewust naar partners die op dezelfde golfengte zitten. Mensen met hart voor de zaak en de bereidheid tot innoveren. 'Wij werken met een kozijnenman, die zoveel heeft geïnnoveerd dat hij 24/7 kozijnen kan maken. Zo kunnen we elkaar versterken en verder helpen.'

LERENDE ORGANISATIE

Bij dit alles houdt VORM goed in het oog wat werkt en wat niet, om dingen de volgende keer

beter te kunnen doen. 'Wij zijn een lerende organisatie', verklaart **Daan van der Vorm**. 'We proberen voortdurend om onze processen aan te scherpen en onszelf te verbeteren. Daardoor zijn we er in de crisis in geslaagd om het bouwproces van onze eengezinswoningen van 12 naar 6 maanden te krijgen. Die termijn is in mijn optiek overigens wel de grens. Anders kan de consument het niet meer bijbenen.' Ook **Fransje Sprunken** staat vierkant achter het idee van voortdurende verbetering op alle onderdelen. 'Door processen goed te organiseren, houd je tijd over voor de dingen die echt belangrijk zijn, zoals het creatieve proces. Dat komt de kwaliteit van een project ten goede en maakt het werk een stuk leuker!'

Strategisch innoveren kan ook betekenen dat je soms juist niet voorop loopt, maar ervoor kiest om even de kat uit de boom te kijken

Fransje Sprunken, Daan van der Vorm

Wat heeft bouwend Nederland de komende jaren met stip nodig?

Daan: Een overheid die met een krachtige omgevingsvisie komt met daarin verwerkt de duurzaamheids- en mobiliteitsvraagstukken.

Fransje: Passievolle mensen.

Welke regel moet echt afgeschaft worden?

Daan: Verhuurdersheffing, dat budget labelen voor duurzaamheid bij corporaties. Fransje: Het gaat niet om regels, maar om hoe je ermee omgaat.

Welke innovatie gaat het verschil maken?

Daan: Robotisering. Fransje: Verdere robotisering.

Wat is jouw favoriete stad?

Daan: Parijs, dichtbij,

vernieuwend en altijd iets bijzonders. Hoewel Tokyo en Dubai weer bijzonder inspirerend zijn qua architectuur en technologie Fransje: Londen, want daar woont mijn lief.

Waar drink je de lekkerste koffie?

Daan: Bij Leut op Vlieland en straks in 2020 in Rotterdam bij Bakkie Pleur.

Fransje: Otranto in Puglia: heerlijke espresso!

Welke Netflix-serie is je favoriet en welke kijk je nu?

Daan: Net gekeken: Marseille seizoen 2. Onderweg met Designated Survivor, begonnen met O Mecanismo (van de makers van Narcos) in afwachting van Occupied seizoen 2, grote fan van HOC, The Bridge, Homeland en Sherlock.

Fransje: The good wife.